

Varga Ramóna (*SZTE Móra Ferenc Szakkollégium*)

Az alvás hatásának vizsgálata különböző érzelmi valenciájú szavak konszolidációjában

Előadásomban a műhelymunkám eredményeit foglalom össze, melyben az alvás szemantikus emlékezetre gyakorolt hatását vizsgáltam a különböző érzelmi valenciájú szavak tekintetében. Kutatásom arra kereste a választ, hogy milyen minőségű érzelmek fejtenek ki nagyobb hatást, s hogy az alvás hogyan befolyásolja ennek alakulását. Kísérleti csoportom tagjai egy egyénileg összeállított szólista tanulása után lefeküdtek aludni, s másnap reggel került sor a visszakerdezésükre. Teljesítményüket kontroll csoporthoz hasonlítottam, akik ébren voltak és 10 óra után mondták vissza azokat a semleges, negatív vagy pozitív érzelmi valenciájú főneveket, melyekre emlékeztek. Eredményeim a pozitív érzelem jobb emlékezetre gyakorolt hatását tükrözik.

Tóth Ticiána Enikő (SZTE) – Péter-Szabó Osszián (SZTE) – Tóth Ádám (*SZTE Móra Ferenc Szakkollégium*)

A vonásszintű altruizmus evolúciós hagyatéka – segítségnyújtás az empátiás érzelemdetektálás és az averzív személyiségjegyek tükrében

Célunk az volt, hogy rendszerezzük az altruizmussal kapcsolatos eddigi eredményeket, valamint, hogy állást foglaljunk a témát övező vitákban és adatokkal támasszuk alá az „altruista személyiség” koncepcióját. Habár ezt a szintű önzetlenséget rendkívül szituatívnak és szociálisan befolyásolt jelenségnek tartják, igyekeztünk kivonni a környezeti hatásokat, és a hangsúlyt az intraperszonális és evolúciós okokra helyezni. Az árnyaltabb eredmények érdekében számos eszközt használtunk, melyek a személyiség sok aspektusát mérték, így személyiségvonásokat, empátiás készséget és azok hiányát, szemből történő érzelemfelismerést és az étellel való elégedettséget. A mintánk 49 egészséges egyetemi hallgatóból állt, akik átlag életkora 20,78 ($SD = 1,61$). Az eredményekből arra következtethetünk, hogy bizonyos személyiségvonások összefüggésben állnak azzal, hogy valaki élete során milyen gyakorisággal hajtott végre altruista viselkedést. A segítő viselkedés azonban nem áll összefüggésben a tapasztalatra való nyitottsággal, szenzoros élménykereséssel, érzelmi stabilitással, valamint a szakma kiválasztásával sem. Az eredmények azt mutatják, hogy feltehetőleg azok, akik többet segítenek, összességében elégedettebbek az életükkel. Nem találtunk összefüggést az érzelmek szemből történő olvasása és az altruizmus között, azonban a mások perspektíváját felvevő és empátiás törődéssel bíró személyek hajlamosak többet segíteni, ami az altruista viselkedés vonásszintű kognitív és affektív szintjeit is feltételezheti. Míg a narcizmus és a pszichopátia nem áll összefüggésben az önzetlenséggel, addig a machiavellizmus igen – ez az eredmény azonban az egészséges minta tekintetében megkérdőjelezhető.

Összességében azt feltételezzük tehát, hogy ezek a személyiségvonások evolúciós szempontból adaptívak, így az altruizmus meg nem magyarázott jelenségei ellenére is lehet alapja a tisztán altruista embereknek.

Berze Dávid (*SZTE Móra Ferenc Szakkollégium*)

Az explicit és implicit emlékezeti rendszerek interakciójának hatásai az implicit teszteken nyújtott teljesítményre

Előadásom célja a deklaratív és nem deklaratív emlékezeti rendszerek interakciójának hatásának vizsgálata az előfeszítés jelenségére és a szekvencia tanulásra nézve. Az explicit emlékezet terhelésének hatásait vizsgáltam. A vizsgálatban összesen 40 fő vett részt, átlag életkoruk 22 év (szórás: 1,79), iskolai éveinek átlaga 14,97 (szórás: 1,74). Az előfeszítés hatásosságának vizsgálatára egy új módszert dolgoztam ki, míg a szekvencia tanulás vizsgálatára az Alternáló Szeriális Reakcióidő (ASRT) tesztet használtam. Az explicit memória leterhelése érdekében egy szólistát tanultak a kísérleti csoportban lévő résztvevők, amit folyamatosan fel kellett idézniük, majd elvégezték a két implicit memóriai teljesítményt mérő tesztet. A kontroll csoportban nem tanultak szólistát, csak elvégezték a két tesztet. Eredményeim alapján sem az ASRT-n nyújtott teljesítmény, sem pedig az előfeszítést használó programon nyújtott teljesítmény nem javult a szólista tanulás ellenére. Feltételezem, hogy a szólista tanulás nem bizonyult elégséges terhelésnek a vizsgálni kívánt jelenség megfigyelésére. További kutatás szükséges annak vizsgálatára, hogy milyen hatásai vannak egy explicit terheléses feladatnak az előfeszítésre.

Pinczés Zsuzsanna (*SZTE Móra Ferenc Szakkollégium*)

Kognitív zavarok felnőtt epilepsziás betegek körében

Az epilepszia a stroke után a második leggyakoribb neurológiai kórkép. Nem tekinthető azonban egységes betegségnek, mivel különböző okokból, különböző formákban és kórlefelgyarással zajlik, valamint a gyógyszeres befolyásolhatóság szempontjából sem azonos. Az epilepsziához számos pszichopatológiai tünet kapcsolódhat, ami még jobban megnehezíti a betegek életvitelét. Ezek közül az egyik legnagyobb problémát a kognitív teljesítménycsökkenés jelentheti, ugyanis az alapvető funkciókat is érintheti. Bár az epilepsziás betegek nagy részénél megfigyelhetőek figyelmi, memória, nyelvi illetve végrehajtó funkciókat érintő zavarok, a kognitív hanyatlás és az epilepszia közötti kapcsolat még tisztázatlan. Jelen kutatás célja az ezeket a területeket érintő kognitív zavarok tanulmányozása felnőtt epilepsziás betegek esetében, illesztett, egészséges mintához viszonyítva. Ehhez egy direkt epilepsziás betegek számára kifejlesztett tesztcsomagot (EpiTrack) használtam mindkét csoportnál, amiket 25-25 ember alkotott. Eredményeim alapján az epilepsziás betegek valóban rosszabb teljesítményt értek